

hed. Spørgsmaalet staaer nemlig i Forbindelse med Postvæsenet. Det er jo bekendt, at der paahviler Postvæsenet den Forpligtelse i ubegrændset Tal indtil Mulighedens yderste Grændse, til enhver Aarstid og enhver Dagsstid, at skaffe enhver Rejsende Befordring fra Sted til Sted, og at der paa Grund af dette Forhold stilles den Forordning til Postvæsenet, at det skal holde regelmæssig Postforbindelse igang, endogsaa for Router, hvorom det forud vides, og hvorom det ved fortsat Erfaring har viist sig, at de ikke kunne betale sig, saa at der fra Postvæsenets Side bringes ikke ubetydelige Offre i denne Henseende. Som Vederlag for denne Forpligtelse har Postvæsenet en Eneret til Rejsendes Befordring, som det naturligtvis maa overføre paa alle dem, hvis Medvirkning det behøver, og denne Eneret gaaer ikke blot ud paa en Eneret til at befordre Rejsende; thi indskrænkede den sig dertil, troer jeg ikke let, at den fra nogen Side vilde føles trykkende; men den omfatter tillige en Ret til Befordring indenfor meget snevbre Grændser, hvilke der her i Kjøbenhavn ved de af den ærede Rigsdagsmand nævnte Bestemmelser er givet en Udbielse, men som navnlig i de mindre Provindsbyer i høi Grad føles at være trykkende, idet man er overordentlig indskrænket med Hensyn til Benyttelsen af hvilken som helst anden Befordring. Selv de indenbyes eller de Hjemmehørende ere henvisste til dette Monopol; — ja, der er endnu en tredje Ting, som rigtignok kun sjelden gjøres gjældende i Pragis, nemlig at der subsidiairt paahviler samtlige de Borgere, der holde Hest og Vogn, den Forpligtelse, naar de sædvanlige Midler slippe op, at maatte træde i Postvæsenets Tjeneste. Det er saaledes overordentlig store Byrder, der directe og indirecte paahvile Befolkningen til Postvæsenet, det vil sige til de Rejsendes Tary, og det er derfor et Spørgsmaal, der fortjener den største Overveielse, om dette Offer bør bringes. Der vil jo her være at tage i Betragtning, at Nødvendigheden af de ældre Bestemmelser for de Rejsende — og ved Rejsende maae ikke blot forstaaes Ublændinge, men ogsaa alle Danste, der ville reise omkring i Landet; — er ved de nyere Befordringsmidler, ved Jernbaner, Dampbaade osv. betydelig formindsket.

Det er dernæst ogsaa vist, at Postvæsenet, hvis Monopol med Hensyn til Brev- og Pakkepostfageringen anseer for uberettiget, ligesom vi alle i høieste Grad drage Fordeel deraf, for visse Skuld maa holde en Mængde regelmæssige Poster, og der er nu ikke længere nogen særlig Brev- og Pakkepostbefordring tilbage, men de samme Midler bruges ogsaa til at befordre Rejsende. Spørgsmaalet reducerer sig altsaa nærmest til Vivognene og Extravognene, idet der hos os bestaaer en ulimiteret Ret for Rejsende til at forlange Befordring til de regelmæssige Router ved Vivogne, hvor Posten ikke kan skaffe Plads paa anden Maade, i Modsetning til mange andre Lande, hvor man som bekendt ibelig møder den Indvending, at Pladserne ere optagne, og der dernæst ogsaa bestaaer en Ret til at forlange Extrapostbefordring. Om det nu ikke ogsaa skulde være i de Rejsendes Interesse at miste denne Ret til ubetinget at faae Befordring af Postvæsenet, imod at det blev dem tilladt at benytte andre Befordringsmidler, er et Spørgsmaal, hvorom jeg maa tilstaae, at jeg har megen Tvivl. Det forekommer mig, at om ogsaa de Rejsende maatte undertiden komme til at vente, tage tilfælde eller betale Befordring noget dyrere, saa vilde det dog blive Undtagelsestilfælde, og jeg troer, at i Regelen vil den fuldstændige Frihed, selv naar man blot har de Rejsendes Tary for Øie, give det bedste Resultat, idet den vil fremkalde en Tilstand, hvor der vil findes fuldstændige, regelmæssige Befordringsmidler af meget forskjellig Beskaffenhed og til meget forskjellige Priser, saa at man ved privat Overenskomst i Regelen vilde kunne hjælpe sig ogsaa uden denne Forpligtelse for Postvæsenet, og hvad Landets Borgere i Almindelighed angaaer, vilde der opnaaes det overordentlig store Gode for dem, der ikke reise, at de kunne benytte til Rytture eller mindre Udfarter et billigt Befordringsmiddel. At det, som den ærede Forespørgger antydede, i Grunden ikke er ret billigt, at de foruden det Vederlag, der gives for Befordringen, skal gives en Betaling til Fordeel for de egentlige Rejsende, er ganske klart, for ikke at tale om den haarde subsidiaire Forpligtelse for Borgerne til selv at maatte træde i Postvæsenets Tjeneste. Men